



Ammattiurheilijoiden oikeus aikuiskoulutustukeen

- Koska ammattiurheilijoita ei vakuuteta TyEL:n tai YEL:n mukaan, heille ei kerry aikuiskoulutustuen ehtona olevaa työhistoriaa.
- Kysymys urheilijoiden oikeudesta aikuiskoulutustukeen kytkeytyy laajempiin kysymyksiin omassa työssä työllistyvien sosiaaliturvasta, eikä sitä tulisi ratkaista näistä kysymyksistä erillisenä.
- Mikäli uransa päättäneiden ammattiurheilijoiden kouluttautumista halutaan edistää nykyistä enemmän, voidaan kasvattaa OKM:n Urheilijoiden Ammattienedistämistätiölle tähän tarkoitukseen myönnettävää avustusta.

Aikuiskoulutustuki on rahallinen tuki, jota myönnetään työntekijälle tai yrittäjälle ammatillista kehittymistä tukeviin opintoihin. Palkansaajan aikuiskoulutustuen ehdoista säädetään aikuiskoulutusetuuksista annetun lain 5 §:ssä. Opintoja koskevien ehtojen lisäksi tuen ehdot liittyvät työhistoriaan ja työsuhteeseen.

1. Kahdeksan vuoden työhistoria, joka määritellään työeläkelakien alaisten ansioiden kautta.
2. Vuoden kestänyt päätoiminen palvelussuhde työnantajaan.
3. Opintovapaalla tai vastaavalla työnantajan kanssa sovitulla vapaalla oleminen.

Yrittäjän työhistoriaehto on vastaava kuin palkansaajalla, vuoden kestänyttä päätoimista palvelussuhdetta vastaa vaatimus vuoden kestäneestä yrittäjyydestä, ja opintovapaata vastaa vaatimus yritystoiminnan ansioiden vähentymisestä.

Ammattiurheilijoita ei vakuuteta TyEL:n tai YEL:n mukaan, joten heille ei urheilemisesta saadusta tulosta kerry näiden lakien mukaista työhistoriaa, mikä vaikeuttaa heidän pääsyään aikuiskoulutustuelle urheilu-uran jälkeen. Urheilu-uran päättyessä ammattiurheilijalla ei välttämättä ole myöskään vuoden kestänyttä päätoimista palvelussuhdetta työnantajaan, eikä välttämättä työsuhdetta, josta jäädä opintovapaalle.

Kysymyksessä ammattiurheilijoiden oikeudesta aikuiskoulutustukeen on kyse paljolti samoista asioista kuin kysymyksessä ammattiurheilijoiden oikeudesta työttömyysturvaan. Sosiaaliturvakomitea on

välimietinnössään¹ esittänyt yritystoiminnassa ja omassa työssä työllistymisen pää- ja sivutoimisuuden arviointiin liittyvien ongelmakohtien ja kehittämistarpeiden selvittämistä, ja että tässä selvitystyössä tulee kiinnittää huomiota mm. urheilijoihin. Aikuiskoulutustuen ehtojen ja ammattuurheilun suhdetta olisi luontevaa tarkastella tämän selvitystyön yhteydessä. Tästä laajemmasta uudistustyöstä erillinen ratkaisu, joka helpottaisi ammattuurheilijoiden pääsyä aikuiskoulutustuen piiriin, ei olisi välttämättä lainsäädännöllisesti tarkoituksenmukainen.

Urheilijoiden Ammattienedistämissäätiö edistää urheilijoiden kouluttautumista ja ammattiin valmistumista sekä pyrkii turvaamaan aktiiviuransa lopettaneiden urheilijoiden ammattitaitoisuuden jakamalla opiskeluapurahoja ja myöntämällä avustuksia. Opetus- ja kulttuuriministeriö tukee ko. säätiön toimintaa avustuksella, jonka suuruus on ollut viime vuosina 300 000 euroa. Mikäli uransa päättäneiden ammattuurheilijoiden kouluttautumista halutaan edistää nykyistä enemmän, on tämän avustuksen kasvattaminen lainsäädännöllisesti yksinkertaisempaa kuin ammattuurheilijoiden aikuiskoulutustukioikeuden ratkaiseminen.

¹ <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-503-0>